

KAITSEMINISTEERIUM

Pr Yoko Alender
Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn
info@kliimaministeerium.ee

Teie: 12.08.2024 nr KLIM/24-0812/-1K

Meie: 18.09.2024 nr 5-7/24/126-2

Metsaseaduse muutmise seaduse koostööstamine

Kaitseministeerium on tutvunud Kliimaministeeriumi poolt esitatud metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu ja seletuskirjaga, mille eesmärk ühtlustada riiklike arengukavade koostamise põhimõtted ning ajakohastada metsaseaduse raieid ja metsakorraldust reguleerivad sätted.

Kaitseministeerium koostööstab eelnõu järgmiste märkuste ja ettepanekutega:

- 1) Teeme ettepaneku lisada metsaseadusesse erand, mille kohaselt seadus ei kohalduks või raadamisõiguse tasu ei tuleks maksta juba raadatud aladel, kus metsatunnused on taastunud ja algselt raadamise aluseks olnud vajadus on alles.**

Metsaseadus § 4 lg 4 järgmises sõnastuses „Käesolevat seadust ei kohaldata ega raadamisõigustasu ei nõuta maa-aladel, mis on varasemalt olnud raadatud ja kus metsatunnused on uuesti taastunud, kuid algselt raadamise aluseks olnud vajadus on endiselt kehtiv.“

Sellise erandi vajadus on näiteks aladel, kus metsa kasvu tuleb piirata lennundusohutuse, tuleohutuse või muude riigikaitse eesmärkide saavutamiseks, nagu Ämari lennubaasi ümbritsevas metsas ja muude taristuobjektide puhul. Samuti vähendab metsade korduv raadamine samadel alustel vajadust pidevate hoolduskulude järele, nt kändude eemaldamine, niitmine järele võimaldades kasutada metsa majanduslikku potentsiaali.

- 2) Teeme ettepaneku lisada metsaseadusesse § 32 lg 5 riigikaitsekaitsvaldkonnale raadamisõiguse tasu vabastuse sõnastusega: „raadamisõiguse tasu ei rakendata riigikaitse eesmärkidega aladel riigi julgeoleku tagamise, sõjalise riigikaitse ja selleks valmistumise eesmärgil.“**

Juhime tähelepanu, et pakutud erand peab hakkama kehtima tagasiulatuvalt alates 01.07.2024. Tagasiulatuvalt rakenduv raadamisõiguse tasu erand annab kaitsevaldkonnale selguse ja kindluse planeerimisel ja projektide elluviimisel. Selline lähenemine aitab vältida tagantjärele tekkivaid vaidlusi juba alustatud projektide puhul ja finantskohustusi Riigimetsa Majandamise Keskusega, kes on metsaseaduse § 43 lg 2 alusel Kaitseministeeriumi valitseva riigimetsa majandaja ja selle majandamise finantseerija.

Lisaks kehtestatakse selle alusel raadamisõiguse tasu osas vabastus, et saavutada riigikaitse eesmärgid ja suurendada kaitsevõime taset Eestis. Riigikaitse ja julgeoleku tagamine on riigi tuumikfunktsioon. Vabastades riigikaitse alad raadamisõiguse tasust, saab tagada, et riigikaitse vajaduste täitmine ei oleks takistatud rahaliste ega bürokratlike piirangutega. See aitab suurendada riigi kaitsevõimekust ja julgeolekut, mis on riigi huvides ja prioriteetne ülesanne.

Samuti suurendab raadamisõiguse tasu vabastus operatiivset paindlikkust riigikaitse ülesannete

täitmisel, kuna võimaldab kiiremini ja efektiivsemalt teostada riigikaitselisi tegevusi, sealhulgas harjutuste ja õppuste läbiviimist, objektide rajamist ja hooldust. Lisaks võib tekkida Eesti Vabariigi julgeolekut ähvardava suurenenud ohu korral ning kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal vajadus kiirete raietööde või raadamiste järele, et tagada sõjaliste operatsioonide ohutus ja riigi sõjalise kaitsmise tõhusus. Vabastus raadamisõiguse tasu maksmisest riigikaitselistel aladel tagab, et riigikaitse ülesanded saaksid täidetud kiirelt ja ilma lisakulu või viivitusteta, mis võivad ohu seada kaitsevõime ja seeläbi ka riigi tuumikfunktsiooni täitmise.

3) Käesoleva metsaseaduse kohaldamisel sätestada erand § 41 lg 13 kohta, mille kohaselt eriolukordade ajal ja sellele eelneval perioodil ei kehti 10-päevane ooteaeg raadamise või lageraie alustamiseks. Vajalikud raieteated esitatakse Keskkonnaametile operatiivselt, tagades riigikaitseliste vajaduste täitmise ning koostöö RMK-ga.

Eesti Vabariigi julgeolekut ähvardava suurenenud ohu korral ning lisaõppekogunemise korraldamiseks, kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra lahendamiseks võib riigikaitselistel põhjustel olla vaja teostada kiireid raietöid, nagu raadamine või lageraie, et tagada riigi julgeolek, sõjaliste operatsioonide ohutus või vältida kriisiolukordade halvenemist ja eskaleerimist. 10-päevane ooteaeg seab sellisel juhul ohu riigikaitseasutuste võime kiiresti ja tõhusalt reageerida ohtude tõkestamiseks ja tõrjumiseks.

Sellistes olukordades, nt sõjaliste operatsioonide ning lisaks õppuste, harjutuste või ka looduskatastroofide korral, võib osutuda vajalikuks viivitamatult raadada alasid, et tagada ohutus või rajada ajutisi rajatisi. Viivitused võivad sellistes olukordades seada ohu inimelud, varad ja riigi julgeoleku.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
Minister

Kristi Loit
kristi.loit@kaitseministeerium.ee